

Majoros Enikő

Az, aki mindig hazatalál...

Ki a gonosz, kik azok a gonoszok? Nem tudom, de egy biztos, hogy mindig hazatalál, mindig hazatalálnak. X úr, az átmulatott, poharakat számláló délutánok után, amikor már minden teletöltött üveg kiürült, kiegyenlíti a garatba öntött italok végösszegét. Mindegy, hogy mennyi volt a fogyasztás, az italok ára az mindig megvan. Kontót nem kell nyitni, van rá pénz is, volt rá a tegnap is, és lesz rá ezután is.

Az italozók egymásra nevetése verhetetlen, vigyorognak a másokra hol bambán, vagy még bambábban. Szemtől-szemben kínosan előzékeny, udvarias és szolidáris mindenki. Ez egy jó kis klub, a tagok változhatnak, mindegy, hogy ki ül az asztalnál, mindenki jó cimbora, a poharak emelgetése kiváló multság, és rendszeres edzőtársakkal állunk szemben.

A részegen támolygók a kerítésekbe, a falakba kapaszkodva, dülöngélve erőre kapnak. Nincs az az iszákos, akivel tragikus, végzetes dolgok történének. Velük és körülöttük kizárólag megszott, elfogadott események zajlanak. Az az érzésünk, hogy a védőangyalok fő szórakozása külön páholyból kísérni és segíteni ezeket a hétpróbás gazembereket. Mintha messziről, féltve vigyáznák a részeket minden hazavezető útját.

Ezek a dülöngélő emberek mindig tudják, honnan jöttek, hol van-

nak, és hogy éppen haza tartanak. Mindegyiknek van hová mennie. Az otthoniak meglapulva, remegve, az ablakok függönyei mögé bújva már tudják, minél későbbben érkezik a nem várt X úr, annál rosszabb. Minden óra újabb és újabb felhörpintett poharat, üveget jelentett. Már messziről sejthető a jövedele. Az iszákost igazából nem várná senki, de nincs hová elbújni, rettegve figyelik az érkező imbolygó járását, a hangját elemezve próbálják felmérni az érkező állapotának, a kialakult helyzetnek a súlyossági fokozatait.

X úr mindent tud, nem szabad ennie, vizet innia, kávé is csak mértékkel, így lehet az összkép minél hatásosabb. A rettegésben élő otthoniak számtalanszor átélt tehetetlensége újra megismétlődik. Egészen másképp, és valahogyan mégis, mindig, ugyanúgy. Az úr hazajött, arra a helyre, ahol állítólag ő szenved, ahol neki a rossz, ahol az ő élete maga a pokol. Itt kell feljogosítva éreznie magát arra, hogy minden egoizmusát kiélje és kiabáljon, sőt üvöltjön. Mert itt mindenki süket, bolond, lusta és ki tudja még, hogy milyen.

Mit jelent X úrnak az otthon? Azt a közeget, ahol minden úgy alakulhat, ahogyan azt ő szeretné. Itt nincs ellenkezés, ellenvélemény, itt mindent ráhagynak a békesség kedvéért. De

nyugalom és meghittség nem lehet mégsem, az önző énje nem tűri a hal-
kan, csendben meghúzódó életet. Az
otthon a hétpróbás gazemberek szín-
padja. Itt lehetnek önmaguk, itt élnek
igazán, álarcok nélkül. Ez veszélyesebb,
mint minden emberi játszma. Ez az
erős önzés, a végletekig feszített tűrő-
képesség fájdalomban sem oldódik fel,
nem szűnik meg, újabb és újabb erővel
töltekezik. Szomorúságból, könnyek-
ből, szenvedésből táplálkozik.

Az igaz, hogy a gonoszság az nem
kizárólag egy iszákos ember lelkivilá-
gában fészkelhet. De ha egy rendszeres
alkoholfogyasztó azáltal erősíti önma-
gában a kíméletlen emberi tulajdon-
ságokat, hogy folyamatosan részegre
issza magát, mert akkor mindent lehet,
az már kiérdemli a hétpróbás gazem-
ber minősítését. A megállapítás, misze-
rint vannak olyan rendszeres alkohol-
fogyasztók, akik még csak hírből sem
ismerik a gonoszság lelki vetületeit,
szintén igaz kijelentés. De jelen eset-
ben, a „Ki a gonosz?” kérdésére adott
felelet, a „Nem tudom!” helyességét
döntsék el önök, az olvasók.

A részeg ember kimondatlan ígére-
te: én mindig itthon vagyok, és min-
dig itthon leszek! A sok félelemtől re-
megő szempár tudja, hogy ez mindig
így van és így lesz. X úr tivornyáján
csak a végkimerültség, az ütemes hor-
kolások hangjai, az ismétlődő elalvás
segíthet. Végre alszik a hétpróbás ga-
zember! X úr mint egy űzött vadállat
pihen, erőt gyűjt a megfélemlítettek
erejéből, akik végre fellélegezhetnek.
De csak csendben, még pisszenni sem
mernek. A mélyalvás ütemei sokat
jelentenek, vége lett, most befejező-
dött. Ők a szenvedők, ők csak vendé-
gek, önmaguk vendégei, a félelemtől

rettegve, elaludni is csak későn tud-
nak. De ilyenkor a világ összes meg-
félemlített lelke találkozik és együtt
remél, egyszer csak véget ér ez az örü-
let. Ámítják magukat, bízni mernek
valami megnevezhetetlen hatalom-
ban, de az élet újból győz és győz-
ni fog. A részeg ember újra és ismét
hazatalál!

Ha egy alkoholista nem tudja leten-
ni a poharat, azt lehet gyávaságnak,
erőtlenségnek, függőségnek nevezni.
De ha ezzel a dependens állapottal az
iszákosok a mások életét rendszeresen
megnyomorítják, azáltal sajnos meg-
magyarázhatatlan és felfoghatatlan
élethelyzeteket teremtenek. Egy ilyen
embertől nem lehet elfutni, elbújni,
rácsapni az ajtót, ezen X urak a mások
erejéből élnek, töltekeznek, újabb erőre
kapnak, hogy embertelen játszmákat
kiéljék. Lehet sarkítottnak, egyoldalú-
nak véleményezni ezt az írást, de ezen
X urak nem szorulnak sem védelemre,
sem pedig sajnálatra.

Azok az emberek, akik egy megbo-
csáthatatlan életalku miatt, ami lehet
egy rossz házasság, egy kivédhetetlen
rokoni kapcsolat, ami őket bizonyos X
urakhoz fűzi, jól tudják és érzik ezen
gondolatok igazságát: azt, amiről be-
szélünk, avagy nem beszélünk. Mert az
alkoholizmus áldozatainak a lelkivilága
egy olyan pálya, amelyen soha nem va-
gyunk elég őszinték önmagunkkal, és
a mai napig nem tudunk szembenézni
az áldozatok kiúttalanságaival: „Miért
pont én?”

Ellenvetésként elhangozhat az az
álláspont, hogy mit tegyünk abban az
esetben, ha éppen egy X hölgy támo-
lyog hazafelé? Az elszenvedők kérdései
minden esetben jogosak: „Miért pont
én?”

A kétségbeesett tanácsstalanságra nincsenek jó válaszok, és az önsajnálát sem lehet a legjobb magyarázat. Egy emberi szabály segíthetne – kedves mindenki, kortól és nemtől függetlenül: Élni és élni

hagyni! De hogyan? „Talán úgy, hogy ne súroljuk le egymás bőrfelületeit!” – ezt a bölcsességet én is másoktól, más kontextusban hallottam, de élhető és járható útnak vélném, így... hazafelé!

A másnaposság szólamai

Reggel van, a legtöbb család éli a normálisnak nevezhető mindennapjait. X úr számára is elkezdődik a másnap:

– Beteg vagyok, nem bírok ma dolgozni menni! Megpróbálok betegszabadságot kérni az orvostól...

– Te mit képzelsz, az orvos még hisz neked? Valahányszor csak kitalálok és másnapos vagy, ő szabadnapot tud neked adni? Felejtse el!

– Értsd meg, hogy meghalok, ma nem bírok dolgozni! Adsz egy kis pénzt, hogy vegyek egy üveg sört? Nem bírom másképp! Csak egy fél litert, megiszom és kész, vége! Holnaptól minden másképp lesz! Esküszöm, a számba sem veszem többé az italt! Csak most az egyszer, utoljára! Mert ha beledugom a nyelvem, nem tudom megállni! Mert nem érzem, hogy mennyi az elég! Mindenki nevet rajtam! Hát bolond vagyok én? Tönkreteszem a családomat is az én hülyeségemmel! Csak most az egyszer legyen jobban!

– Megittad a tejet a gyerekektől?

– Muszáj volt, fájta a belügyminiszter! Ha adsz rá pénzt, majd hozok másikat. Amikor meghalok, nem lesz már, akit

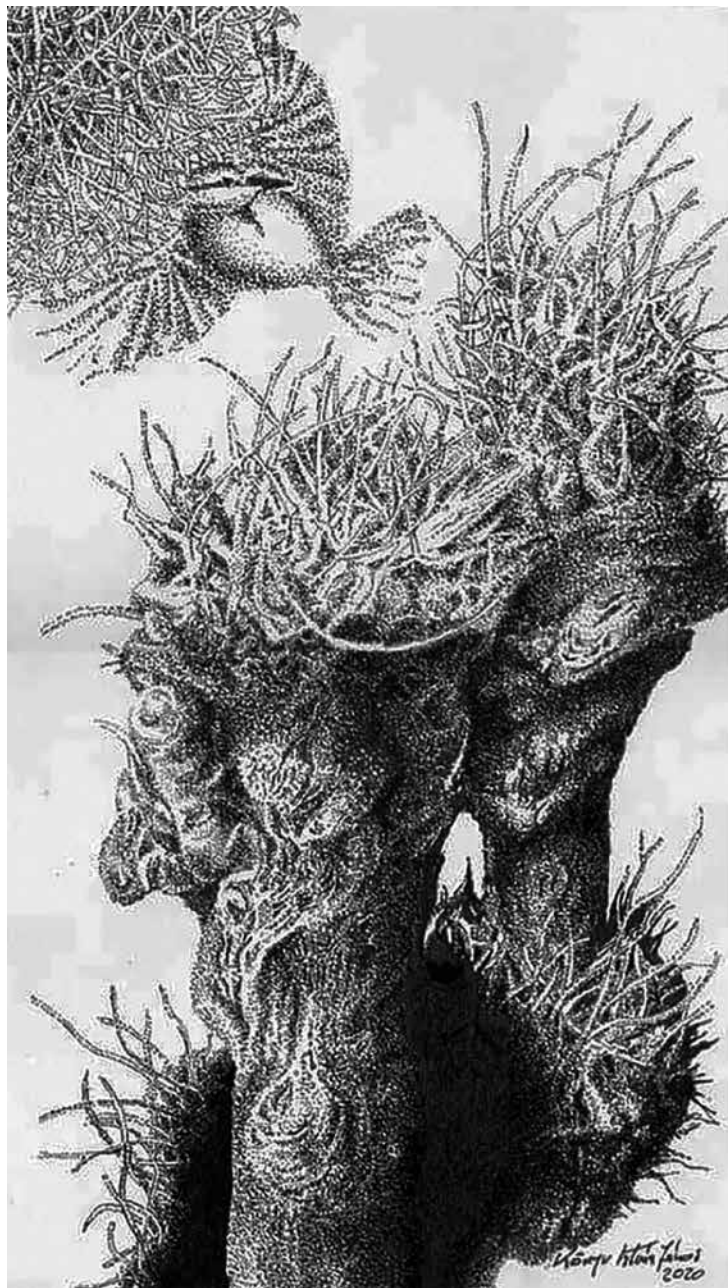
szidjatok... Akkor még a tíz körmötökkel is kikaparnátok a síromat, csak hogy itt legyenek! Mert minden csak az én gondom, annyi minden van az én fejemen, hogy neked nincs annyi hajszálad! Iszok is, de dolgozok is! Addig élsz, amíg engem látsz!

Ezekhez hasonló monológok hangzanak el minden züllött nap után, a kijózanodás pillanataiban az X urak szájából. A variációk sora végtelen, a lényeg mindig ugyanaz. A kijózanodott tisztában van a helyzetével, mindenre emlékszik a másnaposság pillanataiban, mégis unos-untalan sajnálatja magát, mentegetőzik és fogadkozik. Esküdzik mindenre, ami elképzelhetetlen, és elvárja, hogy most is körülötte forogjon minden és mindenki. Ezen X urak azok az emberek, akik képesek megszegni a megtett ígéreteiket, hiteltelenné teszik az életüket! Belehozadják magukat a hétköznapiokba.

Kedves X lények, a kijózanodás kivédhetetlen, aki mélyen a pohár fenekére nézett, az ettől nem mentesül, de azok az emberek, akik mindennek szem- és fültanúi, azokkal mi a helyzet,

velük mi lesz? Ők képtelenek felejteni, a megbocsátás nehéz, személyes ügyé válik! Embert próbáló és embert for-

máló feladat megalázottnak, társnak lenni az ehhez hasonló gyakori szituációkban, élethelyzetekben.

Gnómok köszöntése